

zkušenosti nápady inspirace projekty záměry lekce příklady

Projektový den přesvědčil žáky, že pro ně skutečně Čtení nuda není

Projektový den s názvem „Čtení nuda není“ si v Základní škole Mohylová v Praze 13 naplánovali v rámci Měsíce knihy na březen. Postavili dvanáct stanovišť po celé škole – ve třídách, družině, počítačové místnosti – a na každém z nich probíhal jiný program.

S amozřejmě se vše točilo kolem knih a čtení. A dokonce si pozvali i mladou spisovatelku, která píše dětské pohádkové fantasy příběhy.

Výběr stanovišť

Projektový den se uskutečnil ve čtvrtek 3. března, ale už v pondělí si každý žák vybral čtyři stanoviště, která by chtěl během projektového dne absolvovat. Ve společenské místnosti školy byly umístěny plachty s popisem toho, co na určitém stanovišti každého čeká. Děti se na plachty zapisovaly a zároveň si na kartičku, kterou dostal každý žák, vyplnily, jak budou svá čtyři stanoviště postupně navštěvovat. V úterý si páťáci „rozebrali“ žáky prvních tříd, nad kterými si během projektového dne vzali patronát. Skupiny dětí, které se v určitou hodinu sešly na jednom stanovišti, byly smíšené ze všech tříd.

Pohádky i komiksy

Ve čtvrtek jsem se na projektový den přišla podívat. Nejprve jsem zamířila za ředitelkou školy Martinou Štychovou. Ta mi vysvětlila, jak bude vše probíhat: „Program na jednotlivých stanovištích vymyslely paní učitelky, které jej pak s dětmi absolvovaly. Děti si vybraly, co je nejvíce zajímavá. Na mém stanovišti jsou besedy a autorské čtení s úspěšnou spisovatelkou Michaelou

Burdovou, dále máme například témata Knihy a jejich filmová podoba, Poznávání knížek, Pohádky, Klíčová slova, Ilustrace, Komiksy, Předvídání textu, Rýmy – šprýmy, Encyklopedie. Je to prostě dvanáct témat, která se týkají čtení, knih a práce s nimi.“

Vydala jsem se chodbami školy hledat stanoviště. Jako první jsem narazila na 3. B, kde paní učitelka Alena Malíková pracuje s dětmi na téma Pohádky. Rozdala jim text pohádky, ale byl takový divně zpřeházený, pomíchala se slova a písmena. Úkolem dětí je poznat název pohádky. Chvilí text slabikují, váhají, ale za okamžik už z mnoha stran slyším, jak se pohádka jmenuje. Každá skupina pak dostala několik obrázků, aby z nich sestavila děj další pohádky. I tento úkol plní děti s nadšením.

A to už jsem mířila k dalšímu stanovišti. V počítačové učebně pan učitel Robert Vondráček učil děti hledat v encyklopediích. A měl jich tam mnoho – různého zaměření a pro různý věk, takže prvňáci hledali pojem v obrázkové, kde moc textu nebylo, páťáci naopak zvládli najít heslo i v pěkně tlusté odborné encyklopedii. A potom společně vyzkoušeli hledání v internetové encyklopedii Wikipedia. Nenápadně jsem se vytratila a otevřela dveře další učebny. Tentokrát

to byla 2. B, kde se paní učitelka Petra Jiránková sešla s dětmi na téma Ilustrace. A nebyla to žádná teorie, kreslilo se a malovalo, každý si mohl vybrat, jakou knížku se pokusí vyzdobit svým obrázkem. Některé ilustrace byly tak zdařilé, že by klidně mohly konkurovat profesionálním.

Autorské čtení

Za dalšími dveřmi se nesl příjemný hlas předčítající pohádkový příběh plný elfů a posvátných jednorozců. Sympatická mladá žena, spisovatelka Michaela Burdová, čte dětem úryvky ze svých knih Poselství jednorozců a Křišťály moci. Děti ani nedutají, příběh je vtáhl do děje. Před sebou mají čtvrtky a pokoušejí se na ně nakreslit, jak si představují elfa. M. Burdová má před sebou vystavené své knihy a poutavě o nich vypráví. A také o tom, jak se stala spisovatelkou. Vlastně to začalo tak, že ji odmalička bavilo kreslit pohádkové postavy, později si kreslila a psala vlastní komiksy. Potom ji napadlo napsat k ilustracím delší příběh a postupně z toho bylo několik knih. Děti zajímá, jak dlouho se taková kniha píše, a dokonce i to, jak se prodávají.

Knihy, filmy a předvídání

Z další třídy jsem málem vycouvala, protože tam chumel děti napjatě sledoval televizi. Napadlo mě, že už je čtení přestalo bavit, tak relaxují u te-

levize. Omyl – jen jsem se ocitla na stanovišti Kniha a její filmová podoba. A děti sledovaly film Lakomá Barka. Dozvěděly se, že je natočen podle knihy Jana Wericha Fimfárum, povídaly si o tom, co je na filmu rozesmálo, čeho se bály, kdo se ve filmu zachoval špatně.

Svou návštěvu v Mohylové jsem ukončila na stanovišti v 5. B, kde paní učitelka Kateřina Kudláčková s dětmi pracovala na téma Předvídání textu. Nejprve si žáci přečetli nedokončený text příběhu o šikaně, chvíli si o něm povídali, usuzovali, jak by příběh mohl a měl pokračovat. Potom dostali další verzi příběhu, odhadovali, jak se příběh změnil, a domýšleli, jak by měl skončit. Nakonec zformulovali poučení z příběhu a to, že by žádné velké ubližování nemělo zůstat utajeno.

Říká se, že současné děti nečtou a knihám se vyhýbají. Projektový den „Čtení nuda není“ toto tvrzení naprosto vyvrací. Viděla jsem děti zaujaté čtením i prací s knihou, slyšela jsem jejich názory, které mě překvapily svou vyspělostí i nadšením. Je vidět, že pokud se knihy předkládají dětem nápaditě, mají šanci stát se trvalou součástí jejich života.

Zlata ŠTÁTKOVÁ

Kontakt:
ZŠ Mohylová 1963, Praha 13
Tel.: 235 510 002
reditelka@zsmohylova.cz